

SFS 2000:147

Utkom från trycket
den 18 april 2000

Lag om ändring i vapenlagen (1996:67);

utfärdad den 30 mars 2000.

Enligt riksdagens beslut¹ föreskrivs i fråga om vapenlagen (1996:67)
dels att 2 kap. 1, 3–6, 8, 10, 13, 14 och 16 §§, 3 kap. 3, 4, 6 och 8 §§, 4
kap. 3 §, 5 kap. 2–4 §§, 6 kap. 1–4 och 6 §§, 9 kap. 2 och 3 §§ samt 11 kap.
1 och 2 §§ skall ha följande lydelse,

dels att det i lagen skall införas fem nya paragrafer, 2 kap. 5 a §,
5 kap. 6 och 7 §§, 6 kap. 4 a § samt 9 kap. 7 §, av följande lydelse.

2 kap.

1 § Tillstånd krävs för att

- a) inneha skjutvapen eller ammunition,
- b) driva handel med skjutvapen,
- c) yrkesmässigt ta emot skjutvapen för reparation eller översyn,
- d) ta emot skjutvapen för skrotning, eller
- e) föra in skjutvapen eller ammunition till Sverige.

Tillstånd krävs inte för den som har fyllt arton år, om vapnet är ett kol-
syre-, luft- eller fjädervapen som är avsett för målskjutning eller ett harpun-
vapen och om det har en begränsad effekt i förhållande till andra jämförliga
skjutvapen (effektbegränsade vapen).

Tillstånd krävs inte heller för verksamhet som omfattas av tillstånd enligt
3 eller 4 § lagen (1992:1300) om krigsmateriel.

3 § Tillstånd att inneha skjutvapen får meddelas

- a) enskilda personer,
- b) sammanslutningar för jakt eller målskytte, som har en stabil organisa-
tion och kontinuerlig skytteverksamhet samt uppfyller höga krav på säkerhet
i fråga om handhavande av vapen,
- c) huvudmän för museer, om museet får statsbidrag enligt särskilda före-
skrifter eller om museet ägs av en kommun, ett landsting eller en stiftelse
som står under länsstyrelsens tillsyn: för vapen som skall ingå i samlingarna,
och
- d) auktoriserade bevakningsföretag: för utlåning till väktare som har med-
delats tillstånd att som lån inneha ett sådant vapen.

¹ Prop. 1999/2000:27, bet. 1999/2000:JuU9, rskr. 1999/2000:150.

4 § En enskild person får meddelas tillstånd att inneha ett skjutvapen endast om den enskilde behöver vapnet för ett godtagbart ändamål. Tillstånd att inneha ett skjutvapen som huvudsakligen har samlarvärde, prydnadsvärde eller särskilt affektionsvärde för sökanden, får meddelas även för andra ändamål än skjutning. I ett sådant fall får vapnet inte utan särskilt tillstånd användas för skjutning.

5 § Tillstånd att inneha skjutvapen får meddelas endast om det skäligen kan antas att vapnet inte kommer att missbrukas.

Tillstånd får meddelas endast för särskilt angivna ändamål. Tillstånd till innehav av skjutvapen för skjutning får meddelas endast om vapnet är lämpat för det ändamål som tillståndet skall avse. Tillståndet får förenas med villkor att vapnet skall förvaras på ett visst sätt eller att vapnet skall göras varaktigt obrukbart. Tillståndet får tidsbegränsas, om det med hänsyn till särskilda omständigheter kan förutses att vapnet inte kommer att behövas varaktigt.

5 a § Tillstånd att inneha skjutvapen, som huvudsakligen har prydnads- eller särskilt affektionsvärde, för andra ändamål än skjutning, får meddelas endast om vapnet görs varaktigt obrukbart. Trots detta får tillstånd meddelas om det finns särskilda skäl för att vapnet skall få behållas i brukbart skick.

6 § Tillstånd att inneha helautomatiska vapen eller enhandsvapen får meddelas endast om det finns synnerliga skäl. Detta gäller dock inte för start- eller signalvapen.

Tillstånd för enskild att inneha helautomatiska vapen eller enhandsvapen för flerskott skall tidsbegränsas till att gälla i högst fem år om inte särskilda skäl talar emot en sådan begränsning.

8 § Den som har tillstånd eller rätt att inneha ett visst vapen för skjutning får utan särskilt tillstånd inneha ammunition till vapnet, om ammunitionen är avsedd för samma ändamål som tillståndet eller rätten till innehav av vapnet avser.

Tillstånd att i andra fall inneha ammunition får meddelas enskilda personer samt sådana sammanslutningar och huvudmän för museer som får meddelas tillstånd att inneha skjutvapen, om det skäligen kan antas att ammunitionen inte kommer att missbrukas.

10 § Tillstånd att driva handel med skjutvapen får meddelas den som har rätt att driva handel i allmänhet, har de kunskaper som behövs samt är ordentlig och pålitlig. Tillstånd får meddelas endast för handel som skall bedrivas yrkesmässigt.

I tillståndet skall det anges vilka typer av skjutvapen och vilket antal av varje typ av skjutvapen tillståndet avser. Tillståndet medför rätt att inneha de skjutvapen som anges där. Tillståndet får förenas med villkor om hur skjutvapnen skall förvaras.

Ett tillstånd enligt första stycket medför inte rätt att inneha andra helautomatiska skjutvapen än sådana som tagits in för en viss köpare.

13 § Skjutvapen eller ammunition får föras in till Sverige utan särskilt tillstånd i följande fall:

a) Enskilda personer får föra in de skjutvapen och den ammunition som de i Sverige har rätt att inneha för personligt bruk. Detta gäller också sådana sammanslutningar, huvudmän för museer och bevakningsföretag som får meddelas tillstånd att inneha skjutvapen.

b) Enskilda personer som har permanent tillstånd från behörig myndighet i Danmark, Finland eller Norge att där inneha jakt- eller tävlingsskjutvapen för eget bruk, får medföra dessa vapen med tillhörande ammunition till Sverige för tillfällig användning vid jakt eller tävling i Sverige. Vapnen och ammunitionen får i ett sådant fall under högst tre månader från dagen för införandet innehas utan tillstånd i Sverige av den som har fört in egendomen.

14 § Skjutvapen och ammunition får inte förvaras på tullager eller i frizon eller frilager utan medgivande av polismyndigheten.

16 § Den som har rätt att driva handel med skjutvapen får meddelas tillstånd att till Sverige föra in sådana skjutvapen som omfattas av handelstillståndet. I fråga om helautomatiska skjutvapen krävs tillstånd för införsel i varje särskilt fall.

3 kap.

3 § Ett skjutvapen får lånas ut till den som är under arton år endast om

a) vapnet skall användas vid en övning eller tävling som äger rum under uppsikt av en sådan sammanslutning som får meddelas tillstånd att inneha skjutvapen,

b) låntagaren har fyllt femton år, vapnet skall innehas och användas under långgivarens uppsikt och det inte är fråga om ett enhandsvapen eller helautomatiskt vapen,

c) utlåningen avser ett effektbegränsat vapen och vapnet skall innehas och användas under långgivarens uppsikt,

d) utlåningen avser start- eller signalvapen som skall användas vid tävling eller övning, eller

e) låntagaren har tillstånd att inneha ett vapen av samma typ.

4 § Enhandsvapen och helautomatiska vapen får lånas ut endast för användning under långgivarens uppsikt eller för övning eller tävling som äger rum under uppsikt av en sådan sammanslutning som får meddelas tillstånd att inneha skjutvapen.

Detta gäller inte om låntagaren själv har rätt att inneha ett sådant vapen eller i fråga om start- eller signalvapen.

6 § Vapenhandlare får låna ut skjutvapen till den som fyllt arton år för sådan provskjutning på skjutbana som äger rum under uppsikt av en sådan sammanslutning som får meddelas tillstånd att inneha skjutvapen eller av vapenhandlaren själv eller någon annan person som har godkänts av polismyndigheten att närvara vid provskjutning.

Kravet på uppsikt gäller inte om låntagaren själv har rätt att inneha ett vapen av den typ som lånet avser eller i fråga om start- eller signalvapen.

8 § Skjutvapen får inte lånas ut till den som har fått något skjutvapen förklarad förverkat eller tillståndet till innehav av skjutvapen återkallat, om inte låntagaren ändå är berättigad att inneha vapen av den typ som lånet avser. Detta hindrar dock inte att ett vapen efter särskilt tillstånd av polismyndigheten lånas ut för övning eller tävling som äger rum under uppsikt av en sådan sammanslutning som får meddelas tillstånd att inneha skjutvapen.

4 kap.

3 § För reparation, översyn eller skrotning får skjutvapen lämnas till och tillfälligt innehas av den som får driva handel med sådana vapen eller den som har tillstånd att ta emot vapen för sådana åtgärder. För reparation eller översyn får ett vapen också lämnas till den som skulle ha rätt att låna och självständigt handha vapnet.

5 kap.

2 § När skjutvapen inte brukas, skall de förvaras i säkerhetsskåp eller i något annat lika säkert förvaringsutrymme.

Trots vad som sägs i första stycket får effektbegränsade skjutvapen samt sådana föremål som enligt 1 kap. 3 § jämföras med skjutvapen förvaras på annat betryggande sätt så att det inte finns risk för att någon obehörig kommer åt dem. Ammunition skall förvaras under säkert lås eller på något annat lika betryggande sätt.

3 § En innehavare får lämna över sitt skjutvapen eller sin ammunition till någon annan för förvaring om han eller hon inte själv kan ta hand om egendomen eller om det annars finns särskilda skäl. För sådan förvaring krävs tillstånd om inte utlåning i motsvarande fall är tillåten enligt 3 kap. Vid tillståndsprövningen skall polismyndigheten särskilt beakta möjligheten för mottagaren att erbjuda en säker förvaring. Tillståndet skall tidsbegränsas.

Den hos vilken vapnet förvaras får använda vapnet endast om han eller hon har tillstånd att inneha vapen av samma typ.

4 § Den som skickar eller transporterar ett skjutvapen eller ammunition skall vidta betryggande åtgärder för att förhindra att någon obehörig kommer åt vapnet eller ammunitionen. Vapnet skall vara oladdat och, om det lämpligen kan ske, isärtaget och nerpackat.

6 § Skjutvapen får medföras på allmän plats endast om vapnet enligt särskilda föreskrifter ingår i utrustning för viss tjänst eller visst uppdrag eller om det annars med hänsyn till vapnets art, syftet med innehavet och övriga omständigheter är att anse som befogat. Detsamma gäller i fråga om skjutvapen inom skolområde, där grundskole- eller gymnasieundervisning bedrivs, eller i fordon på allmän plats.

7 § Den som har tillstånd att inneha skjutvapen är skyldig att låta polismyndigheten få tillträde för att kontrollera att förvaringsbestämmelserna följs.

6 kap.

1 § Ett tillstånd att inneha skjutvapen eller att föra in skjutvapen till Sverige skall återkallas av polismyndigheten om

- a) tillståndshavaren visat sig vara olämplig att inneha skjutvapen,
- b) tillståndshavaren utan godtagbar anledning vägrat polismyndigheten tillträde för att kontrollera att förvaringsbestämmelserna följs,
- c) förutsättningarna för tillståndet inte längre finns, eller
- d) det annars finns någon skälig anledning att återkalla tillståndet.

Första stycket gäller också i fråga om tillstånd att förvara skjutvapen hos någon annan.

2 § Ett tillstånd att inneha ammunition skall återkallas av polismyndigheten om

- a) förutsättningarna för tillståndet inte längre finns,
- b) tillståndshavaren har missbrukat sin ammunition, eller
- c) om det annars finns någon skälig anledning att återkalla tillståndet.

3 § Ett tillstånd att driva handel med skjutvapen skall återkallas av polismyndigheten om

- a) tillståndshavaren inte längre driver yrkesmässig handel,
- b) förutsättningarna för tillståndet inte längre finns, eller
- c) det annars finns någon skälig anledning att återkalla tillståndet.

Tillståndet får också återkallas om tillståndshavaren har åsidosatt en bestämmelse i denna lag eller en föreskrift eller ett villkor som meddelats med stöd av lagen.

Första och andra styckena gäller på motsvarande sätt i fråga om tillstånd att ta emot skjutvapen för reparation, översyn eller skrotning.

4 § Polismyndigheten skall besluta att ett vapen med tillhörande ammunition skall tas om hand om

- a) det finns risk att vapnet missbrukas, eller
- b) det är sannolikt att tillståndet att inneha vapnet kommer att återkallas och särskilda omständigheter inte talar emot ett omhändertagande.

Om risken för missbruk är överhängande, får vapen eller ammunition tas om hand även utan ett sådant beslut. En sådan åtgärd får vidtas av polismän, jakttillsynsmän som länsstyrelsen förordnat, personal vid Kustbevakningen och Tullverket eller särskilt förordnade tjänstemän vid länsstyrelsen. Åtgärden skall skyndsamt anmälas till polismyndigheten, som omedelbart skall pröva om omhändertagandet skall bestå.

4 a § Medför någon ett skjutvapen utan att kunna visa att han eller hon har rätt att inneha vapnet, får vapnet omhändertas. En sådan åtgärd får vidtas av en polisman, jakttillsynsman som länsstyrelsen förordnat eller av personal vid Kustbevakningen eller Tullverket.

Sedan en vecka förflutit efter omhändertagandet skall vapnet återställas, om det inte har tagits i beslag eller det tillstånd som medfört rätt att inneha vapnet har återkallats. Detsamma gäller dessförinnan, om den som medförde vapnet kan styrka sin rätt att ha detta med sig.

6 § Om den som vårdas för psykisk störning bedöms vara olämplig att inneha skjutvapen, skall den läkare som är ansvarig för den psykiatriska vården omedelbart anmäla förhållandet till polismyndigheten i den ort där patienten är folkbokförd. Anmälan behöver inte göras om det med hänsyn till omständigheterna står klart för läkaren att patienten inte innehar tillstånd för skjutvapen.

9 kap.

2 § Till böter eller fängelse i högst sex månader döms den som uppsåtligen eller av oaktsamhet

a) missbrukar rätten att inneha ett skjutvapen genom att använda det för något annat ändamål än det som han eller hon är berättigad till,

b) bryter mot bestämmelserna om överlämnande till förvaring hos någon annan i 5 kap. 3 § första stycket eller om användning vid sådan förvaring i 5 kap. 3 § andra stycket eller om transport i 5 kap. 4 § eller mot föreskrifter eller villkor i fråga om förvaring av vapen som meddelats med stöd av denna lag,

c) bryter mot bestämmelserna om förvaring i 5 kap. 1–3 §§ i fråga om skjutvapen eller ammunition som innehas av sammanslutningar, huvudmän för museer eller auktoriserade bevakningsföretag eller i fråga om skjutvapen som innehas av vapenhandlare,

d) innehar ammunition utan att ha rätt till det eller inte följer ett beslut att lämna över ammunition för inlösen,

e) överlåter ammunition till någon som inte har rätt att inneha ammunitionen,

f) driver handel med skjutvapen utan tillstånd,

g) medför skjutvapen i strid med bestämmelserna i 5 kap. 6 §, eller

h) bryter mot föreskrifter som har meddelats med stöd av 11 kap. 1 § d genom att olovligen överföra vapen eller ammunition till ett annat land.

Ansvar för otillåtet innehav av ammunition eller överträdelse av bestämmelserna i 5 kap. 6 § skall inte dömas ut i ringa fall.

3 § Till böter döms den som uppsåtligen eller av oaktsamhet

a) bryter mot föreskrifter som har meddelats med stöd av 11 kap. 1 § e genom att underlåta att på föreskrivet sätt anmäla utförelse eller utlåning av skjutvapen, eller

b) underlåter att inom en månad på föreskrivet sätt anmäla till polismyndigheten att ett vapen lämnats till skrotning.

7 § Om någon frivilligt lämnar in skjutvapen eller ammunition till en polismyndighet, får åtal mot denne för olovligt innehav av vapnet eller ammunitionen väckas av åklagaren endast om det är motiverat från allmän synpunkt.

11 kap.

1 § Regeringen får meddela föreskrifter om att

a) denna lag eller vissa föreskrifter i lagen skall tillämpas även i fråga om andra föremål än sådana som anges i 1 kap. 2 och 3 §§, om föremålen är särskilt ägnade att användas vid brott mot någons liv, hälsa eller personliga säkerhet,

b) anslagsenergin eller utgångshastigheten hos en projektil från ett skjutvapen skall understiga ett visst värde för att vapnet skall anses vara effektbegränsat enligt 2 kap. 1 §,

c) bestämmelserna om tillstånd i 2 kap. 1 § inte skall gälla innehav av skjutvapen som lämnats över från staten till

– statliga tjänstemän eller personer som tillhör det militära försvaret, räddningstjänsten eller polisväsendet,

– den som för statens räkning tillverkar krigsmateriel, eller

– frivilliga försvarsorganisationer,

d) tillstånd skall krävas för överföring av skjutvapen eller ammunition från Sverige till ett annat land; och

e) den som avser att föra ut ett skjutvapen från Sverige eller lånar ut ett skjutvapen till någon som är fast bosatt i ett annat land och inte skall använda vapnet endast i Sverige, skall anmäla detta till polismyndigheten.

2 §² Regeringen eller den myndighet regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om

a) undantag från kravet på tillstånd för att inneha start- eller signalvapen,

b) krav på skjutskicklighet, utbildning, ålder och de förutsättningar i övrigt som skall vara uppfyllda för tillstånd till innehav av skjutvapen,

c) krav på kunskap för att få tillstånd att driva handel med skjutvapen och vad som i övrigt skall gälla vid sådan handel,

d) vad som skall iaktas utöver bestämmelserna i 4 kap. vid ändring, reparation och skrotning av skjutvapen,

e) krav på vapenhandlares, museers och sammanslutningars förvaring av andra vapen än effektbegränsade vapen och på sammanslutningars förvaring av ammunition,

f) de förutsättningar i övrigt som skall vara uppfyllda för tillstånd enligt denna lag,

g) utfärdande av europeiska skjutvapenpass till dem som har tillstånd att inneha skjutvapen i Sverige,

h) förutsättningar för och förfaringssätt vid medgivande av att personer bosatta i Sverige skall få tillstånd att förvärva skjutvapen i ett annat land,

i) krav på att den som förvärvat ett skjutvapen i Sverige och som är bosatt i ett främmande land skall underrätta den staten om förvärvet,

j) förande av vapenregister enligt 2 kap. 17–19 §§,

k) vilka sammanslutningar som skall anses uppfylla kraven i 2 kap. 3 § b för att kunna meddelas tillstånd att inneha skjutvapen, och

l) vad som skall iaktas utöver bestämmelserna i 5 kap. i fråga om transport av skjutvapen och ammunition.

² Senaste lydelse 1999:74.

1. Denna lag träder i kraft den 1 juli 2000. Bestämmelserna i 2 kap. 10 § tredje stycket och 5 kap. 7 § träder dock i kraft den 1 juli 2002.

2. Bestämmelserna i 2 kap. 5 a § om tillstånd att inneha vissa skjutvapen för andra ändamål än skjutning tillämpas endast i fråga om tillstånd som meddelas efter den 1 juli 2000. Detsamma gäller bestämmelserna i 2 kap. 6 § andra stycket om tidsbegränsning av tillstånd att inneha helautomatiskt vapen eller enhandsvapen för flerskott.

3. Den som före den 1 juli 2000 av polismyndigheten har godkänts att ta emot skjutvapen för reparation, översyn eller skrotning skall anses ha tillstånd till det enligt denna lag.

4. Den som före den 1 juli 2000 hos polismyndigheten har gjort anmälan om förvaring hos annan skall anses ha tillstånd till det enligt denna lag till den 1 juli 2002.

5. I fråga om förvaring av skjutvapen tillämpas äldre bestämmelser till den 1 juli 2002, om tillstånd att inneha skjutvapnet meddelats före den 1 juli 2000.

På regeringens vägnar

LAILA FREIVALDS

Anders Perklev
(Justitiedepartementet)